

[Waldorff]

Mit spørgsmål – om ministeren ville gribe ind i sagen – var rejst med baggrund i, at man næppe kan finde et miljøproblem, hvor det vil være mere oplagt med et ministerindgreb. Sojakagens placering midt i et stort boligkvarter indebærer en akut fare.

Afgørelsen er principielt vigtig, fordi den viser vanskelighederne med at bruge miljøloven til at varetage miljø- og sundhedsinteresser.

Hensigten bag de bestemmelser i miljøloven, som bemyndiger ministeren til at gribe ind i den normale sagsbehandling, er at sikre, at der hurtigt kan skrives ind over for aktuelle miljøfarer, som det ellers kan være vanskeligt at gøre noget ved, f.eks. på grund af lokale politiske interesser, økonomisk pression m.v.

I to af de vigtigste miljøsager i de seneste år har miljøministeren afvist at benytte den mulighed – nemlig i Sojakagesagen og i PVC-sagen fra Skælskør.

Derimod har miljøministeren gerne villet gribe ind i sagen om Kastrup lufthavn, idet man her har villet sikre sig, at de statslige planer for lufthavnen ikke blev forstyrret af den lokale befolknings protester.

Denne praksis understreger, at i konflikter mellem miljøinteresser og økonomiske interesser bliver det i reglen de miljømæssige interesser, som må vige.

I den aktuelle sag har man klart underlagt sig ØKs økonomiske interesser og set bort fra den risiko, 8.000 beboere er udsat for.

Efter dette er det et åbent spørgsmål, om ministeren overhovedet agter at bruge miljølovens muligheder for at gribe ind til fordel for miljøet.

*Besvarelse (12/8 80):*

**Miljøministeren (Erik Holst):**

Det fremgår af bemærkningerne til § 47 i forslaget til lov om miljøbeskyttelse, at kriteriet for en indgriben efter denne lovbestemmelse navnlig er et hensigtsmæssighedssynspunkt. Af Folketingstidende 1972-73 tillæg A, spalte 3994, fremgår, at det i hidtidig praksis havde vist sig, at der forekom enkelte sager om større virksomheder, som kunne tænkes at medføre betydelig forurening, hvor det havde været praktisk, om der fra centralt hold direkte havde kunnet gribes ind i sagen, uden at man skulle afvente, at spørgsmålet

kom frem under en eventuel behandling af en klagesag.

De sager, der kan behandles efter § 47, kan f.eks. rumme alvorlige modsætninger mellem hensynet til miljøbeskyttelsen og andre samfundshensyn. I bemærkningerne nævnes eksempelvis egnsudviklingshensyn.

Det bemærkes, at i de tilfælde, hvor ministeren træffer afgørelse i medfør af § 47, kan afgørelsen påklages til miljøankenævnet efter reglerne herom i lovens § 76, stk. 2. Ministeren har med andre ord efter loven ikke det sidste ord i sagen, selv om han har benyttet sig af sin ret efter lovens § 47.

Vægtningen af de kriterier, der lægges til grund for en beslutning om anvendelse af miljølovens § 47, må afhænge af den konkrete sag. Det fremgår allerede af miljøbeskyttelseslovens tekst i § 47, at alene sager af mere vidtrækkende betydning kan være genstand for indgriben efter denne bestemmelse. Hermed er samtidig afgjort, at sagen skal være af vidtrækkende betydning i miljøbeskyttelsesmæssig henseende, herunder eventuelt sundhedsmæssig henseende. Såfremt der over for de miljøbeskyttelsesmæssige hensyn tillige står økonomiske interesser, vil hensynet hertil ikke være afgørende for muligheden for indgriben fra ministerens side – men skal naturligvis indgå i den afvejning, som miljøbeskyttelsesloven forudsætter, jfr. eksempelvis lovens § 1, stk. 3.

Da miljøbeskyttelseslovens grundprincip for behandling af miljøsager, hvad enten det drejer sig om godkendelsessager eller sager om påbud eller forbud, er en decentralisering af beslutningsprocessen, vil ministeren forudsætningsvis kun anvende sin ret til at overtage beslutningsprocessen fra henholdsvis hovedstadsrådet, amtsrådene eller kommunalbestyrelserne rent undtagelsesvis.

Det er ikke rigtigt, når det i begrundelsen for det stillede spørgsmål anføres, at hensigten bag disse bestemmelser i miljøloven skulle være, at der hurtigt kan skrives ind over for aktuelle miljøfarer. Disse hensyn er fuldt ud tilgodeset gennem miljøbeskyttelseslovens regler for sådan indgriben fra førsteinstansmyndighedernes side. Kun hvis praktiske hensigtsmæssighedshensyn undtagelsesvis skulle foreligge herudover, vil forudsætningerne for ministerens indgriben, som er nedlagt i miljøbeskyttelsesloven, være opfyldt.